

HARCMISTRZ

MIESIĘCZNIK STARSZYNY HARCERSKIEJ
ORGAN NACZELNICTWA ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

Rok 10. Nr 6.

WARSZAWA

Czerwiec 1927 r.

Prenumerata na kw. II 1927 r. wynosi zł 3.50 wraz z przesyłką pocztową. Numer pojedynczy zł 1.20.
Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr 536.

„Harc mistrz” wychodzi 1-go każdego miesiąca. Redakcja „Harc mistrza” prosi o przysyłanie artykułów, wzmianek sprawozdawczych, opisów gier i ćwiczeń, sprawozdań z książek i t. d. Numer zamykamy 10 poprzedniego miesiąca. Organem Z. H. P. do spraw wychowania fizycznego jest kwartalnik „Wychowanie Fizyczne”. Redaktor Prof. Dr E. Piasecki, Poznań 3. Studium Wychowania Fizycznego Park Wilsona; rocznie 10 złotych.

STANISŁAW SEDLACZEK

KSZTAŁCENIE CHARAKTERU PRZEZ SKAUTING

(PRZYCZYNKI)

Skaut Naczelny stawia zagadnienie kształcenia charakteru na pierwszym miejscu — ilokrotnie wymienia zasadnicze kierunki uprawy (training) skautowej, czy to w doskonałym podręczniku „Aids to scoutmastership”, czy w referacie na Kongresie Wychowania Moralnego w Genewie, czy w innych znanych swych pracach. Każdy skautmistrz rozumie dobrze, jak podstawowe znaczenie ma kształcenie charakteru dla wychowania dobrych obywateli. Zagadnienie to jest równocześnie jednak jednym z najtrudniejszych w wychowaniu, toteż nic dziwnego, że znakomici teoretycy i praktycy pedagogii całego świata nieraz niem się zajmowali, a współcześnie wielu z nich z ogromnym uznaniem odnosi się do skautingu, który w tej dziedzinie wniósł świeży powiew, wiele zdrowych, odrodzieńczych myśli.

Przedstawię tu poglądy wybitnego polskiego pedagoga, teoretyka i praktyka, przedwcześnie zmarłego Lucjana Zarzeckiego.

Zarzecki w dziele „Charakter i wychowanie” wymienia następujące główne elementy charakteru: I. Postawa czynna. II. Samowiedza. III. Ogólne wyrobienie duchowe. IV. Idea przewodnia życia.

I. Postawa czynna, inaczej: czynny stosunek do rzeczywistości — to owo pewne ogólne nastawienie życiowe aktywne, które sprawia, iż człowiek interesuje się tem, co się w koło niego dzieje, które nie pozwala mu obojętnie i biernie stać wobec jakiejś potrzeby, sprawy, kwestji. Zarzecki obejmuje tem pojęciem zdolność inicjatywy, przedsiębiorczość, energję, radość życia, opartą o instynktowną wiarę w życie, cywilną odwagę połączoną z jasną siłą przekonań, umiejętność studjowania, samodzielnego poznawania rzeczy. Zarzecki wskazuje na to, że doskonale charakteryzując taką postawę hasło skautowe „Be prepared” (polskie „Czuwaj”), a jako metody wyrabiania objętych tą grupą cech charakteru, wskazuje na jednym z pierwszych miejsc metody skautowe, podkreślając

przytem ogromne znaczenie gier i zabaw jako czynnika wychowawczego.

II. Samowiedza — to poczucie i zrozumienie samego siebie, płynące z poznania siebie, na niej opiera się poczucie niezależności wewnętrznej człowieka. Samowiedza — to aktywność wewnętrzna, postawa czynna wobec samego siebie. Zadaniem jej jest przede wszystkim kontrola i ocena naszych myśli i czynów, „ciągle porównywanie ich z wiecznymi ideałami dobra, z obowiązkami względem bliźnich, z wymaganiami sumienia i ludzkości”. Jako środki kształcenia tej grupy elementów charakteru wskazuje Zarzecki znów środki znane dobrze skautingowi, polecając obserwowanie świata zewnętrznego i wewnętrznego, podkreślając znaczenie „obcowania społecznego” tak doskonale, dodajmy, ujętego w system zastępowy. Skauting ma tu dużą zasługę w zwróceniu uwagi na rolę dzienniczków w pracy nad sobą, a nasze wieczorne „chwile skupienia” wieczorem po gawędzie przy ognisku obozowem przyzwyczajają do stałego zastanawiania się nad sobą, nad swojemi uczynkami dnia ubiegłego i planem następnych dni.

III. Ogólne wyrobienie duchowe. Ta nazwą obejmuje Zarzecki, może niezupełnie bezspornie trafnie, kilka różnych rzeczy: 1) wyrobienie umysłowe czyli inteligencję, 2) siłę woli i 3) rozwój strony wzruszeniowej i uczuciowej, jak umiejętność wczuwania się w drugich, zdolność odczuwania piękna, zdolność przejmowania się, cechy, które są podstawą współczucia, życzliwości, pragnienia ułatwienia pracy, przyjaźni. I znów wskazują polski uczonej na metody skautowe: uczyć postrzegać, myśleć, wymagać nie wiele, ale gruntownie przetrawionej wiedzy, uczyć wiedzę praktycznie stosować. Zarzecki specjalnie podkreśla znaczenie skautingu dla kształcenia woli przez wyrobienie stałych przyzwyczajzeń. Podkreślmy, że skautowy dobry uczynek codzienny zarazem uczy wczuwać się w potrzeby bliźnich — kształci uczucia —

cerskie" zapoznaje nas z genezą i zadaniami drużyn starszych. Po ukazaniu się tych prac nikt nie może powiedzieć, że nie wie, co to jest Starsze Harcerstwo.

Lato starszych harcerzy.

Dowodem, że St. H. zrzuciło już ciężką skorupę bierności, jaka je okrywała, jest szereg obozów letnich, jakie zrzeszenia St. H. zamierzają zorganizować. Akademickie Drużyny Harcerskie w Poznaniu, Lwowie i Warszawie, Watra Krakowska, Koło Trzynastaków, D-na Starszej Mł. w Nowym - Sączu — oto spis tych zrzeszeń, o których wiemy, że po harcersku chcą spędzić lato. A reszta? Obozem lub wycieczką letnią starsi harcerze mogą dobrze przyczynić się do rozpowszechniania idei starszoharcerskiej i o takiej akcji nie powinni zapominać. Dobrze pomyślana praca społeczna dla ludzi, akcja krajoznawcza lub ludoznawcza muszą wejść w program obozu St. H. Oczekujemy wiadomości, jak zamierzacie Wasze obozy przeprowadzić.

Jerzy Zawadzki.

Prośba do wszystkich Druhów i Druhen Drużynowych

Z inicjatywy i pod honorowym przewodnictwem Pani Prezydentowej Mościckiej łącznie z Polskim Komitetem Pomocy Dzieciom powstał Komitet Naukowy Opieki Społecznej, który obok kształcenia instruktorów i pracowników, tworzenia naukowej biblioteki centralnej, zakładania instytucji wzorcowych i t. d. podejmuje akcję zgromadzenia materiałów sprawozdawczych i informacyjnych o instytucjach społecznych, jak: żłobki dla niemowląt, sierocińce, ochronki, zakłady wychowawcze, bursy dla młodzieży, stacje opieki nad dzieckiem i matką, sanatorja i kolonie letnie utrzymywane z funduszów społecznych, a więc przez samorządy, gminy i instytucje prywatne i dobroczynne. Materiały te stworzą archiwum i będą udostępnione szerokim kołom pracowników społecznych, oraz opracowane w celu wydania księgi informacyjnej o całokształcie opieki społecznej.

Otóż w porozumieniu z Głównymi Kwaterami proszę serdecznie drużyny we wszystkich miastach, osadach i wioskach Rzeczypospolitej pracujące, by zechciały dopomóc w tej akcji rejestracyjnej i zakomunikowały pod adresem Polskiego Komitetu Pomocy Dzieciom (Warszawa, Jasna 11, Wydział Rejestracyjny), czy istnieją w danej miejscowości wyżej wymienione instytucje, lub inne im pokrewne, dokładny ich adres — cel i zakres ich działania, oraz, jeśli to możliwe, ilość dzieci lub dorosłych, korzystających z pomocy danej instytucji.

Sądząc, że Druhny i Druhowie zechcą się przyczynić do tej tak bardzo pożytecznej akcji i nadesłać te krótkie raporty, śle serdeczne
Czuwaj!

ph. Zofja Jaksza Bykowska.

DELEGAT MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH O HARCERSTWIE

Redakcja otrzymała tekst przemówienia Pana Delegata Ministerstwa Spraw Zagranicznych, przygotowanego na VII Zjazd Walny, a niewyłożonego ze względu na obszerny porządek dzienny (patrz Sprawozdanie ze Zjazdu).

Mam zaszczyt powitać VII Walny Zjazd Związku Harcerstwa Polskiego w imieniu Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Delegując już po raz drugi swego przedstawiciela do wzięcia udziału w Zjeździe Walnym Harcerstwa, Ministerstwo Spraw Zagranicznych pragnie dać wyraz swemu niesłabnącemu

zainteresowaniu, z jakim odnosi się do rozwoju Polskiego Harcerstwa i jego pożytecznych poczyniań.

Z natury rzeczy raibardziej bezpośrednio obchodzą M. S. Z. te prace i poczynania Związku, które sięgają poza granice naszego Państwa i w większej lub mniejszej mierze przyczyniają się do rozgłosu imienia polskiego wśród obcych.

Z jednej strony mam tu na myśli udział Harcerstwa Polskiego w dorobku międzynarodowym skautingu, braterską współpracę z innymi organizacjami skautowymi, z drugiej — nie mniej ważną troskę około rozwoju polskiego harcerstwa wśród licznych polskich skupień poza granicami kraju.

O ile już w latach poprzednich Związek Harcerstwa zdołał zająć należne mu pośród innych organizacji skautowych miejsce, o tyle w okresie dzielącym nas od poprzedniego Zjazdu Walnego zaznaczało się dążenie do utrzymania tego stanowiska i wzmocnienia więzów przyjaźni, łączących harcerzy polskich ze skautami innych narodów.

Znalazło to wyraz w chlubnym udziale polskich reprezentacji w kolejnych międzynarodowych konferencjach instruktorских — męskiej i żeńskiej, w śmiałej wyprawie samochodem kilku harcerzy naokoło świata, w innych wreszcie pracach i występach harcerstwa polskiego na terenie zagranicznym, dzięki którym dokonana została godna uwagi robota propagandowa.

Mającą duże znaczenie ogólnonarodowe, acz mniej może znana szerszemu ogółowi, praca polskich drużyn harcerskich poza granicami Państwa, rozwijała się pomyślnie również i w roku ubiegłym. Przeszedłszy w swoim czasie osobiście przez szkołę harcerstwa polskiego na obczyźnie, wiem dobrze, czym jest i być może Harcerstwo dla naszej młodzieży, przebywającej w obcym otoczeniu. Pozwala mi to ocenić lepiej może, niż komu innemu, doniosłość udziału Związku w organizowaniu nowych polskich jednostek harcerskich na terenach zamieszkałych przez naszych rodaków we Francji, Niemczech, Łotwie, Czechosłowacji, Rumunii, Danji, Ameryce i Chinach, dążenie do utrzymania kontaktu ze środowiskami już istniejącymi, organizowanie dla harcerskiej braci zagranicznej — lecz również polskiej, jak i my wszyscy — specjalnych kursów, obozów, wycieczek.

Owocna ta działalność przyczynia się niewątpliwie do utrwalenia tak pożądanego łączności z krajem ojczystym owej czwartej części narodu polskiego, przebywającej poza granicami Państwa.

Stwierdzając z zadowoleniem i należnym uznaniem, że w obu wspomnianych działach pracy dotychczasowe jej rezultaty miały znaczenie dodatnie nie tylko dla samej organizacji, lecz i z szerszego punktu widzenia — narodowego, państwowego i ogólnoludzkiego — wierzę, że Związek będzie i nadal te dziedziny w swej działalności uwzględniał, w czym może liczyć, jak i dotychczas, na pełne poparcie Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Mając nadzieję, że prace Zjazdu przyczynią się do dalszego pogłębienia tych doniosłych zagadnień, w imieniu Ministerstwa Spraw Zagranicznych życzę jego obradom jak najlepszych wyników dla dobra Związku i Rzeczypospolitej.

Y. M. C. A. W POLSCE

W dn. 10—11 kwietnia odbyło się w Krakowie Walne Zebranie Delegatów „Związku Młodzieży Chrześcijańskiej” Polska Y. M. C. A. Ze sprawozdania dowiadujemy się, że Y. M. C. A. liczy w Polsce 2.157 członków w 3 ogniskach miejskich, oraz 2439 czł. w 11 og. kolejowych, ogółem 4.596 członków, z nich czynnych 554 reszta t. zw. uczestnicy. Personal płatny liczy 27 polskich pracowników, w 1926 powiększył się o 7. Stopniowo zaczyna się ustalać nowy łańcuch życiowy, którym jest praca zawodowa w Y. M. C. A. Y. M. C. A. ma 5 amerykańskich kierowników z tego jeden jest specjalistą wychowania fizycznego (zatem 32 osób płatnych na 4.042 młodzieży — porównaj w Z. H. P.).

Y. M. C. A. posiada w Krakowie gmach wartości 1,845.000 zł., boisko dzierżawione, lokal w gazowni dla ogniska; w Łodzi ognisko dla dorosłych, ognisko dla chłopców, szkołę szoferów i garaż, fundusz obozu letn., ognisko dla robotników; w Warszawie: ognisko dla starszych, ognisko dla chłopców, salę gimnastyczną wynajętą, gospodę, główne biuro, używalność boiska i przystani A. Z. S.; w Mszanie Dolnej stały obóz z 17 chat i 2 większych domów, teren częściowo własny; w Baranowiczach, Białymstoku, Czeremsku, Lidzie, Lunińcu, Mołodecznie, Nowowilejce, Pińsku, Wilnie, Wołkowysku ogniska kolejowe.

Wzrasta nieustannie ilość obywateli polskich, „którzy zaczynają rozumieć istotę polskiej Y. M. C. A. i plan jej pracy, oraz popierają ją moralnie i materialnie”, „coraz więcej przyjął ją prasie”. Sprawozdanie widocznie dla osób niezwiązanych z organizacją światowej Y. M. C. A. — wspomina o „nawiązaniu” stosunków przyjacielskich z poszczególnymi Związkami Y. M. C. A. w innych krajach „a zwłaszcza z Amerykańską

NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

ROK 6 (IX) Nr 6.

WARSZAWA

Czerwiec 1927 r.

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 11 z dnia 26 kwietnia 1927 r.

XXXIII Zjazd N. R. H. N. podaje do wiadomości: XXXIII Zjazd N. R. H. odbył się w Warszawie w dniu 27 marca 1927 r. pod przewodnictwem dha J. Karśnickiego. Obecnych członków Rady 34, gości 4, usprawiedliwiło swą nieobecność 2.

Komisja Skarbowa. N. R. H. wysłuchała sprawozdania z prac Komisji oraz przyjęła program skarbowy na przyszłość, z tem, że szczegóły zostaną przedstawione następnej N. R. H. N. R. H. zwolniła na własną prośbę dha A. Heidricha z obowiązku członka Komisji i powołała dhnę M. Uklejską i dha J. Grabowskiego (członków N. R. H.).

XXXIV Zjazd N. R. H. N. podaje do wiadomości: XXXIV Zjazd N. R. H. odbył się w Warszawie w dniu 22 kwietnia pod przewodnictwem dha J. Karśnickiego. Obecnych członków Rady 36, usprawiedliwiło swą nieobecność 2.

1. Komisja Skarbowa. N. R. H. wysłuchała szczegółowych projektów opracowanych przez Komisję,

dotyczących daniny, dnia harcerskiego i innych i postanowiła przedłożyć je Zjazdowi Walnemu.

N. R. H. wysłuchała sprawozdania z prac Komisji Loteryjnej na Budowę Stacji Związkowej.

2. Sprawy osobowe N. R. H. Zgodnie z par. 21, p. T. Statutu Z. H. P. i interpretacją tegoż przyjętą przez N. R. H. ustąpili z N. R. H.:

a) Według starszeństwa wyboru: dh. T. Maresz, dh. Wł. Martynowiczówna, dh. ks. F. Szczerbicki,

b) Kocptowani do N. R. H. w roku 1926 dh. H. Karczewski, dh. M. Sawicki.

3. Regulamin Zjazdu Walnego:

N. R. H. w myśl Uchwały VI Zjazdu Walnego wprowadziła poprawki do Regulaminu Zjazdu Walnego.

(—) **Ks. Jan Mauersberger**, harcmistrz.
Przewodniczący Z. H. P.

(—) **O. Grzymałowski**, ph.
Sekretarz Generalny Z. H. P.

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 12 z dnia 27 kwietnia 1927 r.

VII ZJAZD WALNY Z. H. P.

N. podaje do wiadomości uchwały VII Zjazdu Walnego Z. H. P.

I. Depesze powitalne: Zjazd Walny uchwalił wysłać depesze powitalne do: J. E. Księdza Prymasa Hlonda, Druha Protektora Marszałka Piłsudskiego, Gen. Roberta Baden - Powell'a, Przewodniczących Skautowych Organizacji Słowiańskich, Biura Międzynarodowego i Zjazdu Tow. Krajoznawczego.

II. Skarbowe.

1. **Budżet Z. H. P. na rok 1927.** VII Zjazd Walny uchwalił przedłożony przez N. R. H. budżet Z. H. P. na rok 1927 z tem, że wydatki pomieszczone w kategorii B będą rozchodowane w miarę wpływów z subwencji.

2. **Danina i Dzień Harcerski.** W celu postawienia finansów Z. H. P. na trwałych podstawach i oparcia gospodarki Związku na budżetach bezdeficytowych, Zjazd Walny stwierdza konieczność udzielenia pomocy Naczelnictwu Z. H. P. w wysokości minimum 50.000 zł. przez organizację:

1). Ustanawia się jednorazową daninę harcerską, którą Zarządy Oddziałów ściągają i wpłacają do Kasy N. Z. H. P. do 31 grudnia 1927 roku na następujących zasadach:

a. każdy członek czynny Z. H. P., członek Zarządu Oddziału, starszy harcerz obowiązany jest wpłacić daninę w wysokości przynajmniej 1 złotego stosownie do swej możliwości stanu majątkowego;

b. każda drużyna harcerska obowiązana jest wpłacić daninę w wysokości zależnej od stanu majątko-

wego jej członków w miarę możliwości nie mniej niż jeden złoty od każdego członka drużyny; danina winna być zapłacona z pieniędzy zapracowanych; przy wnoszeniu daniny drużyna składa do Z. O. listę członków drużyny z zaznaczeniem, z jakiego źródła każdy z nich czerpał pieniądze na zapłacenie daniny; daninę winien zapłacić każdy członek drużyny;

c. każdy członek Z. H. P. obowiązany jest wpłacić daninę tylko raz jeden, lecz danina personalna obowiązuje przed daniną od drużyn;

d. w wypadkach wyjątkowych drużyna może zwolnić swego członka od płacenia daniny, lecz musi sama należną sumę zapłacić;

e. Zarząd Oddziału może zwolnić dla istotnych powodów drużynę lub osobę od daniny, pokrywając ze swych funduszy należną od nich sumę;

f. każde K. P. H. obowiązane jest wpłacić daninę w wysokości przez siebie zadeklarowanej;

g. daninę można wpłacić do Kasy Z. O. lub do Kasy N. Z. H. P.; w tym ostatnim wypadku do Z. O. należy przesłać kwit, stwierdzający uiszczenie daniny.

h. daninę można płacić ratami, w całości należy ją uiszczyć do końca 1927 roku.

2) Każdy Oddział Z. H. P. obowiązany jest wpłacić do Kasy N. Z. H. P. w terminie do 31 grudnia 1927 roku sumę, wyznaczoną według rozdzielnika, opracowanego przez Radę Naczelną na podstawie danych statystycznych, dotyczących ilości jednostek, opłacających na terenie każdego Zarządu Oddziału.

3). Każde środowisko harcerskie obowiązane jest do końca 1927 r. urządzić dzień harcerski, a dochód

Główniej Kwatery Żeńskiej (Aleje Ujazdowskie 37-12) do dn. 20 czerwca. Wiadomości o terenie obozu oraz bliższe szczegóły co do dojazdu i wyekwipowania zostaną rozesłane bezpośrednio osobom zgłoszonym.

3. Meldunek przybycia do obozu.

Wprowadzam dla wszystkich obozów obowiązek wysyłania meldunków przybycia do obozu.

Komendantki obozów wysyłają na drugi dzień po

rozpoczęciu obozu meldunek przybycia 1) do swojej Komendy Chorągwi, 2) do Komendy Chorągwi, na terenie której drużyna obozuje, 3) do Główniej Kwatery Żeńskiej.

Karty meldunkowe są do nabycia w C. K. D. H.

(—) H. Godziszewska

(—) J. Falkowska

Sekretarka G. K. Ż.

Naczelniczka G. K. Ż.

ROZKAZ NACZELNIKA G. K. M. L. 6 z dnia 17 maja 1927 r.

1. Podziękowanie.

Dziękuję gorąco Komendzie Chorągwi Lwowskiej za zorganizowanie udziału harcerzy z jej terenu w III Narodowych Zawodach Strzeleckich. Oby za Waszym przykładem poszło całe Harcerstwo, osiągając w przyszłości coraz lepsze wyniki w sporcie tak ważnym dla obrony Ojczyzny.

Wszystkim uczestnikom reprezentacji Harcerskiej składam życzenia: w przyszłości jeszcze lepiej!

2. Związkowy Kurs Instruktorski Wychowania Fizycznego.

G. K. M. organizuje w czasie 18.VII.27 — 20.VIII.27 Instruktorski Kurs Wychowania Fizycznego w Rożanie nad Narwią. Celem jego jest wykształcenie instruktorów wychowania fizycznego na terenie Harcerstwa. Frekwentanci kursu obok usprawnienia osobistego otrzymają zasób teoretycznych wiadomości. Komendanci Chorągwi dołożą osobistych starań, aby na kursie tym znalazło się przynajmniej po 2 kandydatów z każdej Chorągwi, aby przy ich pomocy od wakacji pchnąć raźniej prace nad wychowaniem fizycznym.

Warunki przyjęcia na kurs są następujące:

1. Wiek: 18 — 25 lat.
2. Służba harcerska: przynajmniej rok pracy na stanowisku Komendanta drużyny, członka Komendy Hufca lub Chorągwi.
3. Świadectwo zupełnego zdrowia, wystawione przez lekarza, zamiłowanie i możliwie wysokie zaawansowanie w ćwiczeniach cielesnych. Zarówno stan zdrowia, jak i usprawnienie fizyczne kandydatów podlegają sprawdzeniu przez Komendę Kursu.
4. Wyekwipowanie jak na instruktorski kurs harcerski, a ponadto: a) dwie pary spodenek lekkoatletycznych czarnych, b) 1 para spodenek kąpielowych, c) 1 koszulka biała bez rękawów, d) pantofle gimnastyczne na skórzanej podeszwie, oraz pożądane drugie z kolcami.

Opłata za kurs wynosi 20 zł. Uczestnicy, dla których ta opłata uniemożliwiałaby wzięcie udziału w kursie, winni uzyskać pomoc K. Ch., a w ostateczności zwrócić się do G. K. o uwolnienie od części lub całości opłaty. Uczestnicy będą korzystać ze zniżek kolejowych w drodze powrotnej.

Absolwenci kursu otrzymują tytuł „instruktora W. F.”, a uprawnienia ich określi osobny rozkaz N. Z. H. P.

Zgłoszenia na kurs należy nadsyłać do G. K. M. do dnia 15.VI.27 r., przez przełożoną Komendę Chorągwi. Do zgłoszenia należy dołączyć krótki wykaz słu-

żby, świadectwo lekarskie, i zobowiązanie do rocznej pracy w Z. H. P. Nieotrzymanie odpowiedzi odmownej dowodzi kandydatowi przyjęcia na kurs.

Ponieważ wychowanie fizyczne w Harcerstwie musi przede wszystkim objąć młodzież pozaszkolną, Komendanci Chorągwi tak będą dobierać kandydatów, aby wśród nich znalazło się możliwie dużo przyszłych instruktorów w środowiskach pozaszkolnych.

3. Obozy starszoharcerskie.

Zwracam uwagę na dodatnie strony urządzania przez zrzeszenia Starszego Harcerstwa obozów lub wycieczek letnich. Zrzeszenia, zamierzające je urządzić, obowiązane są zawiadomić o tem G. K. M. do dnia 15 czerwca r. b.

Rozciągam przepisy o obozach letnich (meldunek przybycia, meldunek obozu wędrownego, obozowanie poza terenem własnej Chorągwi), zawarte w rozkazie Naczelnika G. K. M. L. 5 z dnia 9.IV.27 r. (W. U. Nr. 4 1927), również na obozy urządzone przez zrzeszenia Starszego Harcerstwa.

4. Kurs Starszego Harcerstwa.

G. K. M. organizuje zgodnie z uchwałą Komisji Starszego Harcerstwa VII Zjazdu Walnego — kurs Starsz. Harc. Kurs trwać będzie 5 dni: od 15 — 20 sierpnia r. b. w Łekawie Harcerskiej. Warunki: 1) ukończonych 18 lat (pożądany stopień przodownika lub Harc. Rzplit.), 2) posiadanie wyprawy obozowej, 3) wniesienie opłaty 15 zł. Ulgi kolejowe w drodze powrotnej będą. Kandydaci winni się zgłaszać drogą służbową przez Kom. Chor. (w Oddziale Warszawskim i Krakowskim przez Wydział Starszego Harc. Zarządu Od.) do G. K. M. w terminie do dnia 15 czerwca r. b. Na kurs mogą się również zgłaszać uczestnicy II związkowego kursu instruktorskiego; uczestnicy ci będą na czas kursu Starszego Harc. zwolnieni z prac kursu związkowego. Po zgłoszeniu się kandydaci otrzymają szczegółowy prospekt kursu.

Wobec tego, że kurs ma na celu danie uczestnikom niezbędnych wiadomości do zorganizowania i prowadzenia zrzeszeń St. Harc. uważam za konieczne, by wzięli w niem udział instruktorzy lub harcerze starsi ze środowisk, w których zrzeszenia St. H. niema. Będzie to miało zasadnicze znaczenie dla rozrostu Starszego Harc.

Polecam Komendantom Chorągwi rozważenie powyższego motywu i ewent. wydelegowanie (na koszt Chor.) odpowiednich uczestników na kurs.

(—) J. Trzpił.

(—) St. Sedlaczek.

Przyboczny Nacz G. K. M.

Naczelnik G. K. M.

Y. M. C. A., której przyjaźń wyraża się często w materialnej formie".

Praca wśród chłopców: W Łodzi 221 chłopców zorganizowało 16 klubów, w Warszawie 100 chłopców, w Krakowie 129. „W każdym z powyższych ośrodków na czele działu tego stoi doświadczony pracownik, oddający się całkowicie pracy wśród chłopców i mający pomocnika, poświęcającego część dnia tej pracy”. „Wynikiem pracy wśród chłopców jest wyrobienie w nich solidarności społecznej, poczucia obowiązku względem innych — słowem cech, specjalnie pożądanym u nas, ze względu na wybujały indywidualizm polski i konieczność wytworzenia ducha obywatelskiego w nowopowstałej Polsce”.

Wychowanie fizyczne: W Warszawie 260 uczestników, w Łodzi 170, w Krakowie 201, pozatem kilkaset osób z poza Y. M. C. A. korzysta z ćwiczeń organizowanych przez nią. Na międzynarodowe zawody Y. M. C. A. w Kopenhadze w 1927 r. Polska Y. M. C. A. przygotowuje drużynę.

„Gmachy wzorowane na Krakowskim ognisku Y. M. C. A. staną prawdopodobnie niezadługo w każdym większym mieście polskim, dbającym o potrzeby swej młodzieży”.

Y. M. C. A. zwraca wielką uwagę na zorganizowanie życia klubowego. „Niektóre ogniska kolejowe urządziły w parkach miejsca rozrywkowe na świeżym powietrzu, gdzie odbywają się tańce, koncerty, widowiska kinowe i teatralne”.

Działalność oświatowa. Ognisko łódzkie prowadzi kursy językowe, handlowe, metalowców, księgowości, szoferów; warszawskie — kursy językowe. Dużą rolę odgrywają biblioteki.

Finanse w przychodach (poza kosztami gmachu krakowskiego) zł. 658.923 gr. 12, a to: od członków 433.218,08; z ofiar 54.172,88; od Amer. Y. M. C. A. 181.843,63. Rada krajowa miała w przychodach: z Amer. (jak wyżej), dary 2.824, wydział kinematogr. 35.839; obóz 28.935; reszta różne ogółem 250.966.

W wydatkach: administracja: Główne Biuro 49.969; ogółem: 16.391; wydz. kinematograf. 49.842; obóz 30.879; wych. fizycz. 5.175; szkolenie sekretarzy 10.786; kolejowy wydz. 3.571; dział dla chłopców 9.924; subwencji dla oddziałów 65.641.

Na marginesie tego sprawozdania nasuwają się takie uwagi: 1) czy Polskę nie stać na to, aby Polacy kierowali pracą nad młodzieżą (5 amerykańskich kierowników i podlegający im płatny personel polski); 2) czy Polska jest istotnie tak „nowopowstała”, że „miasta dbające o potrzeby swej młodzieży” muszą związkowi Y. M. C. A. powierzać ją, budując za polskie pieniądze ośrodki wpływów amerykańskich i protestanckich; 3) czy nie należałoby nauczyć się od Y. M. C. A. organizowania pracy na zasadach opłacania pracowników jako szkieletu organizacji; oraz 4) czy doświadczenie Y. M. C. A. nie przekona nareszcie Z. H. P., że podstawowym warunkiem pracy jest tworzenie gniazd (ognisk)?

Redakcja „Harcistrza” otrzymała poniższy list z prośbą o umieszczenie:

Szanowna Redakcjo!

W sprawozdaniu z II Pol. Kongresu Sportowego, zamieszczonym w Nr-ze 17-tym „Stadjonu” z dn. 26 kwietnia, ze zdumieniem ujrzałem dziwnie zniekształcony tekst mojego referatu, wygłoszonego 9 kwietnia na plenum tegoż Kongresu, p. t. „Profesjonalizm w sporcie”. Stwierdzam, że rzecz tę wydrukowano bez mojej wiedzy, a zatem nie tylko bez przyjętej w takich ramach w całym świecie korekty autorskiej, lecz widać i bez korekty biura Kongresu, chyba wprost z lichego stenogramu. Nie proszę o sprostowanie, gdyż trzeba by poprawiać każdy wiersz; zaznaczam tylko, że za ten tekst najmniejszej nie przyjmuję odpowiedzialności. Nie wątpię, że Biuro Kongresu uzna swe niedopatrzenie, niezwykłe nawet na bardzo skromne stosunki. Tekst poprawny ogłoszę gdzieindziej i odbitkę Szan. Redakcji prześlę.

Z poważaniem

Dr. Eug. Piasecki, Prof. Uniw. Pozn.

Kalendarzyk na czerwiec 1927 roku.

Drużynowy:

- 1) Zakończenie pracy przedwakacyjnej.
- 2) Zabezpieczyć odpow. na czas lata inwentarz, izby i t. p.
- 3) Ostatnie przygotow. obozowe.
- 4) Wyjazd na obóz letni.
- 5) Przed wyjazdem kupić:
 - a) blankiet raportu powakacyjnego;
 - b) Obozy harcerskie, wyd. N. Z. H. P.;
 - c) Wiad. Urzęd. Nr. 3 z r. 1923 (kwalifik. obozów);
 - d) Harcerstwo Tom I i II;

- e) Glass — Książeczka harcerza;
- f) Harcistrza Nr 10, rok 1925 (Zadanie społeczne obozów),
- g) Gibess — Obozownictwo;
- h) Mojmir — Ćwicz i zabawy skaut.;
- i) Nekrasz — Pionierka i t. p.;
- 6) Przeczytać art. dha Opackiego Nr. 5 i nast.
- 7) Przeczytać rozkaz N. G. K. M. L. 5 (W. U. Nr. 5).
- 8) Pamiętać o wystaniu meldunków przybycia po rozbięciu obozu.

Na obozie:

- 1) Przeprowadzić 2-krotnie pomiary sprawności fizycznej. Wyniki wpisać do ks. służb.
- 2) Zwrócić uwagę na indywidualne i zbiorowe dobre uczynki (całych zespołów).
- 3) Pamiętać o wychowaniu fizycznym, zajęciach przyrodniczych i t. p.

Instruktorzy:

- 1) Udział w konferencji starszyny (24.VIII).
- 2) Udział w Związkowym obozie (patrz rozkaz N. G. K. M. L. 4 W. U. Nr. 4).
- 3) 5 i 6.VI zjazd pracowników Harc. w Warszawie
Czuwaj!

Em.

„Trzynastak” z W-wy.

Z WYDAWNICTW

Dr. Karol Stojanowski, phm i drużynowy Ak. Dr. Harc. w Poznaniu. — **Akademickie drużyny Harcerskie**. wyd. Kom. Chor. Pozn., 100 × 160, str. 20, cena 60 gr.

Autor, jeden z pionierów nowego kierunku w Starszym Harcerstwie — skupiania akademików - harcerzy w drużyny, wzbogacił skąpą dziś literaturę staszoharcerską, pracą ujmującą w bardzo trafny sposób potrzeby obecnej młodzieży akademickiej, która „tęskni wprost żywołowo i instynktownie do silnej organizacji, wyraźnej hierarchii i jednostkowej odpowiedzialności”. A to jej dadzą akademickie drużyny, które będą kontynuować pracę harcerską, prowadzić pracę nad wychowaniem fizycznym, samopomocową, samokształceniową, oświatową - społeczną i kulturalną.

Broszura ta niewątpliwie przyczyni się do rozwoju Starszego Harcerstwa, a jak autor przewiduje „za lat kilka akademickie drużyny harcerskie będą stanowić najpoważniejszą organizację akademicką w Polsce”, dążącą do „silniejszego skonsolidowania i zdyscyplinowania narodu polskiego”. n.

„Watra”, **jednodniówka akademickiej młodzieży harcerskiej**. Wydawca Akad. Drużyna Harc. „Watra”, Kraków 1927, kwiecień. Red. J. Korpała.

Z radością należy powitać ukazanie się jednodniówki, jako pracy świadczącej, iż mija już okres organizacyjny St. Harc., a nadchodzi okres twórczy, okres zbierania plonów. A choć pierwsze owoce są być może nieco niedojrzałe, jednakowoż jednodniówka daje moc tematu do dyskusji, garść ciekawych wiadomości i zasilę tak jeszcze bardzo szczupłą bibliografię starszo - harcerską. Na pierwsze miejsce wybija się artykuł dha J. Rydygiera p. t. „O organizacji Starszego Harcerstwa”, świadczący, iż dojrzała już myśl pojmowania harcerstwa, nie tylko jako organizacji wychowawczej, ale również jako organizacji społecznej — „jednostki bojowej w uharcerzaniu społeczeństwa”. Stąd też dalsza droga rozumowania, iż Starsze Harcerstwo nie istnieje dla młodszego, tylko, że „drużyny skautowe istnieją dla Starszego Harcerstwa”. Myśl powyższa b. odważnie rzucona, przyczyni się być może do ożywienia życia starszo-harcerskiego, dotąd traktowanego wręcz przeciwnie. Jednocześnie autor podaje cały szereg uwag natury organizacyjnej, mających znaleźć odpowiednie dla St. Harc. miejsce w ogólnej strukturze organizacyjnej Związku.

Niemniej ciekawym jest artykuł Jana Piotra Grossa p. t. „O typ nowego człowieka”: praca nadająca się doskonale do dyskusji, nie tylko zrzeszeń starszo-harcerskich, ale i zastępów starszych drużyn harcerskich.

Natomiast mniej wartościowym, bo bardzo zagmatwanym w konstrukcji, przepełnionym dawno już przebrzmiałymi komunałami, niekonsekwentnym w wyprowadzaniu wniosków i niedającym materiału ani do myślenia, ani do dyskusji, jest (nie wiadomo dla czego na naczelnym miejscu umieszczony) artykuł Jana Korpały p. t. „Ideowość dzisiejszej młodzieży akademickiej a starsze harcerstwo”. Ostateczne wnioski autora, który stwarza z kół i drużyn St. Harc. „wolny parlament dyskusyjny, czy klub niezależnych opinii”, są, moim zdaniem, niezgodne

1) Organizacja wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego w szkołach w łączności z najnowszą ustawą; 2) Zniżka godzin wych. fiz. w seminarjach kresowych; 3) Nauczanie higieny w gimnazjach. Następnie wygłosił dr. Drabczyk (Warszawa) bardzo głęboko pomyślany referat p. t. „Wychowanie fizyczne w świetle filozofii absolutnej Hoene-Wrońskiego”. Po referacie dr. Drabczyka zjazd zamknięto.

Po zebraniu plenarnym odbyły się obrady przedstawicieli Okręgowych Sekcyj Wych. Fiz. przy T. N. S. W. Po referacie wiz. Wyrobka na temat: „Organizacja Sekcji Wych. Fiz.” wybrano Prezjum Główne przy T. N. S. W., w składzie wszystkich prezesów Sekcyj Okręgowych, z tem, że powierzone prof. Ciechanowskiemu (Kraków) zwołanie konstytucyjnego zebrania Prez. Gł. Omówiono też sprawę przystąpienia do Fédération internationale de gymnastique éducative, oraz uznano „Wychowanie Fizyczne” za organ Sekcji ogólnopolskiej W. F.

Zjazd stał się wielkim krokiem naprzód w kierunku konsolidacji wychowawców fizycznych i samego wychowania fizycznego.

VI Walny Zjazd Delegatów Związku Strzeleckiego odbył się w Warszawie dn. 3 kwietnia b. r. Zjazd otworzył dr. K. Dłuski, prezes Zarządu Głównego, witając zebranych delegatów, przedstawicieli rządu i gości. Następnie dokonano wyboru prezjum Zjazdu, którego przewodniczącym został p. W. Małski. Po odczytaniu listów i wygłoszeniu szeregu przemówień powitalnych p. Z. Dreszer, sekretarz gen. Zw. Strz., odczytał sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego. Na początku tego sprawozdania przybył P. Prezydent Rzplitej, poczem po wysłuchaniu sprawozdania Zjazd opuścił. Sprawozdanie Komendy Głównej wygłosił p. K. Kierzkowski, Komendant Główny Zw. Strzeleckiego. Zw. Strzelecki według sprawozdania obejmuje 2.529 oddziałów ze 160 tys. członków; pracę prowadzi w nast. działach: wych. fiz., sporty, strzelectwo i łucznictwo, wyszkolenie wojsk., organizacyjno-mobilicyjny, kulturalno-oświatowy, personalny i pracy kobiet. Po tych sprawozdaniach przystąpiono do wyboru władz; prezesem został ponownie wybrany dr. Dłuski. Poza tem uchwalono szereg wniosków, dotyczących w pierwszym rzędzie przysp. wojsk. i sportu strzeleckiego, przyczem zwrócono szczególną uwagę na ustalenie przez władze państwowe jednolitego programu metod i środków wyszkolenia wojskowego oraz na konieczność powiększenia kadr instruktorów p. w.

Sprostowanie. W Rozk. N. Z. H. P. L. 10 z dn. 20.IV.27 r. pośród mianowanych członkami czynnymi podano omyłkowo nazwisko dh. Arlitewicza, co niniejszem prostujemy.

POTRZEBNI INSTRUKTORZY.

1. Potrzebny instruktor (przodownik) z praktyką obozową do prowadzenia obozu 8 kieleckiej drużyny gimnazjalnej na miesiąc lipiec. Warunki: zwrot kosztów podróży w obydwie strony, utrzymanie całodzienne i honorarium 30 zł. Zgłoszenia nadsyłać do G. K. M. (Referat pośrednictwa pracy).

2. Potrzebne są instruktorki do prowadzenia pracy na obozie wakacyjnym w zakresie przygotowania na stopień przewodniczki i samarytanki. Obóz odbędzie się w lipcu. Warunki skierować pod adresem: Krzemieniec na Wołyniu, Liceum. Komenda Hufca Żeńskiego.

3. Harcerz-nauczyciel gimnastyki z pełnymi kwalifikacjami zawodowymi państwowych szkół średnich, z dobrymi świadectwami kilkoletniej praktyki, zmieni posadę od 1 września b. r. Zgłoszenia nadsyłać do redakcji „Harcmistra” dla „Dyskobolosa”.

KORESPONDECJA REDAKTORA.

Paru osobom przyrzekliśmy wydrukować ich prace przed wakacjami. Niestety, wielka ilość materiału aktualnego, który „wietrzeje”, jeśli go zaraz nie wyzyskać, oraz konieczność zmieszczenia materiału urzędowego, uszczupliły i tak ciasne ramy „H.”. Przepraszamy.

Zachodzi konieczność powiększenia objętości „Harcmistra”. Jest to zupełnie możliwe: trzeba tylko, aby każda drużyna (żeńską i męską) zaprenumerowała pismo, żeby je prenumerowali instruktorzy, Koła Przyjaciół, Zarządy Oddziałów. Mielibyśmy wtedy 2712 prenumeratorów (dziś 950), moglibyśmy pismo rozszerzyć, nie podnosząc ceny.

Na razie musimy utrzymać się w ciasnych ramach, z konieczności musimy ograniczyć kronikę Oddziałów i Chorągwi, doceniając jej wielkie znaczenie, musimy też ograniczyć i inne działy, a do wszystkich pisujących do „Harcmistra” apelujemy: wyrażajmy swe myśli treściwie, jeżeli „Harcmistra” ma skupiać wiele piór i poruszać wiele tematów.

NOWE WYDAWNICTWA

DO NABYCIA W CENTR. KOMISJI DOSTAW HARCERSKICH
WARSZAWA, TRAUGUTTA 2, I W DZIALE WYDAWNICTW
NACZELNICTWA Z. H. P., ALEJA UJAZDOWSKA 37—12.
PRZY ODBIORZE WIĘKSZEJ ILOŚCI — OPUST.

Jak pracować w Starszem Harcerstwie? Wskazówki metodyczne, programowe i organizacyjne, oprac. przez Komisję Programową St. H. przy Głównych Kwaterach . . . zł 1,—

Znaczenie zagadnienia alkoholizmu, Dr. Cz. Wroczyński, gen. Dyrektor Zdrowia M. S. Wewn. „ 0,20

Obóz harcerski, St. Sedlaczek (odezyt propagandowy) „ 0,20

Organizacja Harcerstwa, zeszyt I . . . „ 0,50

Organizacja Harcerstwa, zeszyt II w druku

Bibliografia Harcerska, St. Sedlaczek „ 0,60

Skaut Słowiański, Nr 1 „ 1,—

VII Sprawozdanie Naczelnej Rady Harcerskiej za rok 1926 „ 1,—

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

Składka członka wspierającego 6 złotych rocznie lub więcej według deklaracji.

Składka członka czynnego i przodownika: 6 zł rocznie.

Składka instytucji — członka współdziałającego conajmniej 20 zł według deklaracji.

Wpisowe na rzecz Związku Drużyny i K. St. H. 5 zł., K. P. H. 10 zł od 1 delegata na Zj. W., t. j. od każdego 50 członków; członkowie czynni i przodownicy 2 zł.

Pogłównie młodzieży na rzecz Związku 50 gr. rocznie; Pozyskujcie członków współdziałających!

Wpłacać na konto P. K. O. 1550.

Rękopisy bez podpisu i adresu autora nie będą przez Redakcję uwzględniane. — Rękopisów nadesłanych Redakcja nie zwraca.

Komitet Redakcyjny: St. Czapiewski, W. Prażmowska, E. Ryszkowski, St. Sedlaczek, M. Uklejska, Z. Wołowska.

Wydawca: Naczelnictwo Z. H. P. w osobie Stanisława SEDLACZKA, Warszawa, Aleja Ujazdowska 37 m. 12. Telefon 101-20.

Redaktor: Stanisław SEDLACZEK, **Sekretarz Redakcji:** Eugenjusz RYSZKOWSKI.

Nakład i Administracja: Warszawa, Traugutta 2. Centralna Komisja Dostaw Harcerskich. Telefon 145-54. Konto P. K. O. 536.

Drukarnia Ministerstwa Spraw Wojskowych. Przejazd 10.